

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для вступників на навчання за освітнім ступенем «бакалавр»
за спеціальністю 6.205 «Лісове господарство»
(на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного
рівня «молодший спеціаліст»)

Лісове господарство як галузь забезпечення екологічної стабільності довкілля та виробництва лісових ресурсів. Лісовий фонд - основний об'єкт здійснення природоохоронної діяльності та організації лісогосподарського виробництва. Лісовий фонд та характеристики земель лісового фонду. Основні характеристики і показники лісового фонду щодо його кількості та якості. Поняття про стратегію і тактику господарювання в лісах. Принцип безперервного і невиснажливого лісокористування - основа сталого розвитку у лісогосподарському виробництві. Основні підходи до нарощення та використання екологічного потенціалу лісів. Лісогосподарський цикл і лісогосподарське виробництво. Лісова типологія як наукова основа ведення лісового господарства. Лісовідновлення і лісорозведення. Догляд за лісовими культурами та за природним поновленням. Рубання пов'язане з веденням лісового господарства, з формуванням деревостанів майбутнього. Доглядове рубання, його види та головні завдання. Необхідність проведення та види санітарно-оздоровчих заходів в лісах. Головне рубання, його види та способи проведення. Реконструкція насаджень та переформування одновікових деревостанів у різновікові. Лісові ресурси і шляхи їх раціонального використання. Функціональний поділ лісів за екологічним і соціально-економічним значенням. Екологічний потенціал лісів та особливості його обліку і нарощення. Право користування лісами державної, комунальної та приватної власності. Ознайомлення з матеріалами лісовпорядкування. Завдання та призначення державного лісового кадастру. Ознайомлення з документацією та порядком ведення державного лісового

кадастру. Основні принципи та вимоги до проектування і створення лісових культур. Природне поновлення як засіб природного відновлення лісів. Лісотипологічна класифікація та її застосування при веденні лісового господарства. Комплексне проектування лісогосподарських заходів. Заходи щодо підвищення продуктивності, поліпшення якісного стану та породного складу лісів та збереження біорізноманіття в них. Що ви розумієте під лісовим господарством, а що під лісогосподарським виробництвом? Опишіть ліс як найпотужнішу рослинну систему на Землі. Дайте поняття лісового фонду. Що до нього належить, а що не належить? Якими ресурсами може забезпечувати ліс? Наведіть приклади поділу лісових ресурсів. Роль лісу у стабілізації навколишнього природного середовища. Які основні корисності лісу можете описати? Що таке деревинні та недеревинні лісові ресурси? Поділ лісового фонду за природними та адміністративними одиницями. Яким чином проводиться облік лісового фонду? Що означає здійснювати природоохоронну діяльність в лісах під час ведення лісового господарства? Як організовується і яка структура лісогосподарського виробництва? Назвіть основні характеристики і показники лісового фонду щодо його кількості і якості. Яка найменша адміністративна (таксаційна) одиниця відносно якої проектуються лісогосподарські заходи? Що таке лісогосподарські заходи та основна мета їх проведення. Поділ лісового фонду за екологічним та соціально-екологічним значенням. Дайте визначення поняття «стратегії» і «тактики» взагалі. Що ви розумієте під стратегією господарювання в лісах? Які тактичні підходи ви можете назвати під час ведення лісового господарства? В чому полягає принцип безперервного та невиснажливого лісокористування? Як запроваджуються вимоги сталого розвитку у лісогосподарське виробництво. Назвіть основні підходи до нарощення та використання екологічного потенціалу лісів. Дайте визначення поняття лісогосподарського циклу і опишіть основні його етапи. Що таке лісонасіннева база і для чого вона створюється? Розкажіть про доглядове рубання і яка його роль у формуванні лісових насаджень. Рубки головного користування, головне рубання – завершуючий

етап лісогосподарського циклу при вирощуванні одновікових деревостанів. Лісорозсадницька справа. Вирощування сіянців і саджанців для створення лісових культур та декоративного озеленення. Опишіть лісогосподарське виробництво: від насінини до головного рубання. Поняття про лісову типологію як наукову основу для проектування та здійснення лісогосподарських заходів. Дайте визначення поняття «типу умов місцезростання», «типу лісу» і «типу деревостану». Опишіть суть едатола. Едафічна сітка та її використання. Якими шляхами запроваджується лісова типологія у лісогосподарське виробництво? Опишіть сутність понять «лісовідновлення» і «лісорозведення». Найголовніші способи лісовідновлення (три). Назвіть та опишіть два найголовніші способи лісорозведення. Агротехнічні заходи при догляді за лісовими культурами. Агротехнічні заходи при підготовці ґрунту для створення лісових культур. Опишіть інвентаризацію лісокультурних об'єктів. Дайте коротку характеристику всіх видів рубань, пов'язаних з веденням лісового господарства, з формуванням майбутніх деревостанів. Види та основні завдання оглядового рубання (освітлення, прочищення, проріджування, прохідне рубання). Природне поновлення як засіб природного відновлення лісів. Поняття про лісовпорядкування, його зміст та ведення. Які основні документи є результатом лісовпорядкування? Комплексне проектування лісогосподарських заходів. Лісові ресурси і шляхи їх раціонального використання як відновних ресурсів. Поняття про таксацію окремого дерева. Таксація деревного стовбура. Таксація крони дерева. Визначення об'єму стовбура за сумою об'ємів відрубків. Поняття про пошкодження лісових насаджень. Які чинники викликають пошкодження лісових насаджень? Що означає організація лісогосподарського виробництва? Загальні поняття доглядового рубання, основна мета і завдання. Перерахуйте види доглядового рубання і дайте їх короткий опис. Розкажіть про мету і завдання освітлення: коли його призначають, як обліковують вирубану кубомасу? Лісівниче завдання прочищення, відведення його в насадження та облік заготовленої продукції. Завдання прорідження, особливості відводу

площ та облік заготовленої продукції. Прогідне рубання, коли і для чоо його проводять. Відведення площ під прогідне рубання та облік заготовленої продукції. Приріст і відпад як два протилежні і взаємопов'язані процеси формування деревостанів. Як це використовується при проведенні доглядових рубань? Поняття про низовий, верховий та комбінований методи вирубки дерев під час оглядового рубання. Чому освітлення та прочищення бажано проводити у літню пору року? Виникнення необхідності проведення санітарно-оздоровчих заходів. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні види санітарно-оздоровчих рубань. Очистка лісу від захаращеності (ліквідація захаращеності). Як проводиться відведення та облік заготовленої продукції під час здійснення різних видів санітарно-оздоровчих заходів? Що таке моніторинг і яка мета його здійснення? Лісова сертифікація, яку мету вона переслідує для покращення ведення лісового господарства? Чому проектування і здійснення лісогосподарських заходів має бути комплексним? Які підходи, критерії, показники можете назвати для оцінки екологічного потенціалу лісів? Основні вимоги до проектування лісових культур. Що таке головне рубання? Назвіть основні види головного рубання. Від яких факторів, умов, характеристик насаджень тощо проводяться вибіркові рубання під час головного користування? Коли можна проводити суцільні рубання під час головного користування? Яким чином сприяють поступові рубання головного користування лісовідновленню? Як проводиться відведення ділянок під головне користування? Яка форма обліку заготовленої продукції передбачена? Чи регламентується площа суцільних рубань під час головного користування? Що розуміють під реконструкцією насаджень? Як можна поліпшити якісний стан насаджень? З якою метою проводяться реконструктивні рубки і які насадження призначають для їх проведення? Якими заходами можна підвищити продуктивність лісових насаджень? Завдання та зміст проекту лісових культур. Заходи щодо поліпшення породного складу деревостанів. Що таке корінні деревостани? Опишіть як можуть появлятися в лісовому фонді похідні деревостани. Дайте оцінку таким випадкам з позиції правильності господарювання в лісах.

Географія розповсюдження лісів в Україні. Географія розповсюдження лісів в Закарпатті. Поняття про вертикальну поясність лісів і як вона проявляється в нашій області. Поняття про природно-заповідний фонд і його об'єкти. Які способи реконструктивних рубань можете назвати і описати? Збереження біорізноманіття – одне із спрямувань ведення лісового господарства для запровадження засад стійкого (сталого) розвитку. Догляди за створеними лісовими культурами. Опишіть їх по роках. Що таке лісовпорядкування? Які роботи під час нього виконуються і для якої мети? Що ви розумієте під інвентаризацією лісового фонду? Розкажіть про диференціацію за розмірами дерев в деревостанах. Які заходи боротьби з шкідниками і хворобами лісу можливі за певних умов, а які проводяться в дійсності? Які шляхи запровадження засад стійкого (сталого) розвитку в лісгосподарське виробництво? Два етапи запровадження засад стійкого (сталого) розвитку в лісгосподарське виробництво. Перерахуйте найголовніші складові лісгосподарського циклу. Що таке товарність деревостанів? Основні стратегічні підходи ведення лісового господарства у Закарпатті. Що означає організувати ведення лісового господарства? Недеривинні ресурси лісу та особливості їх використання. Як поділяється (на які категорії) лісовий фонд в залежності від його екологічного та соціально-економічного значення?

Рекомендована література

1. Ліси Закарпаття: Сучасний стан, використання та охорона/ Колектив авторів.-Ужгород, 1997.-53с.
2. Лісове господарство Закарпаття: Фотоальбом/ за ред. Кічури В.П.- Ужгород: ПП Басараб М.М., 2007.-96с.
3. Закон України «Про внесення змін до лісового кодексу України(Відомості Верховної Ради України, 1994., №17, виклавши його в такій редакції: «Лісовий кодекс України»

4. Збірник галузевих нормативних документів лісового господарства України. Комп'ютерний набір і тиражування здійснені в цеху камерального виробництва ВО «Укрдержліспроєкт»
5. Вакулук П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в рівнинних районах України.- Фастів: Поліфаст, 1998.-508с
6. Калінін М.І. Лісові культури і захисне лісорозведення. Підручник. Львів: Світ, 1994.-296с
7. Фурдичко О.І., Бондаренко В.Д. Першопостаті українського лісівництва (нариси до лісової історії) Львів: ВАТ «БІБЛЬОС», 2000.-372с
8. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування. / Підручник. – К.: “Арістей”, 2004. – С. 5-11.

Критерії оцінювання фахового вступного випробування

Алгоритм оцінювання	Кількість балів (максимальна кількість балів – 60)
Повне засвоєння та суб'єктивне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.	40-60
Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктивне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	30-39
Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктивне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	20-29
Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	10-19